

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

LLAMBURITE ATDHEU I PLAGOSUR

Shtëpia botuese “Trend- Prishtinë
2018

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Redaktor:
Lola Shehi

Recensent:
Lola Shehi

Lektor:
Veli Veliu

Ballina:
Bashkim Alushi

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

LLAMBURITE ATDHEU I PLAGOSUR

Shtëpia botuese “Trend”- Prishtinë
2016

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Vargjet e Adem Zaplluzhës, vijnë herë të nxehtë në palcën e dimrit, e herë të freskët në zabullimën e vapës.

Lola Shehi- Tiranë, 24 mars 2017

Çdo gjë që bëhet për herë të parë, mbart në vetvete emocione të veçanta, që nuk ua njeh as ngjyrën e as shijen, që nuk di as t'i dëshirosh, as t'i urresh, as t'ju afroshesh e as t'ju qëndrosh larg. Njëlloj si puthja e parë, që nuk di as ta japësh, as ta marrësh, as ta fshehësh, as ta falësh. Njëlloj si fëmija i parë, që nuk di as ta mbash në duar, e jo më të dish ta rrisësh. Njëlloj si humbja e parë, që e kemi quajtur fundin e botës. Njëlloj si suksesi i parë, që nuk je në gjendje ta menaxhosh e të duket se bota nuk rrotullohet, por fluturon.

Kështu do preferoja ta nisja recensionin e librit të shkrimtarit Adem Zaplluzhës. Shumëkush nga ata që e njohin krijimtarinë e tij, do habiteshin me këtë përshkrim, pasi e dinë mirë, që autori ka botuar një mori

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

librash. Nuk është hera e parë për shkrimtarin që rreshton në krijimtarinë e tij njëqind e pesëdhjetë e pesë vepra letrare në botim, dhe të tjera të përfunduara që presin dritën e botimit. Hera e parë për autorin daton larg, në vitin 1974, me vëllimin e parë poetik ”Puthje” botuar në Prishtinë nga shtëpia botuese ” Rilindja ”. E nëse po flas për një herë të parë, e kam fjalën për herën time të parë.

Është e para herë, që marr përsipër të bëj recensimin e një libri. E kjo për mua, nuk futet tek gjërat e zakonshme që bëjmë rëndom në jetë. Të redaktosh e recensosh një vepër letrare, është sa privilegj, po aq edhe përgjegjësi e madhe. Nuk është aspak e lehtë të udhëtosh në krijimtarinë e një personazhi që ka botuar librin e parë, kur ti ke qenë vetëm nëntë vjeç. Moshë, në të cilën sapo ke filluar të lexosh rrjedhshëm gjuhën tënde, apo të recitosh poezinë e parë përpara klasës. Që të merrja këtë iniciativë, nuk më duhej të njihja vetëm krijimtarinë e Adem Zaplluzhës,

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

më duhej të njihja vetë Ademin. Se vetëm kështu, mendoj se do t`ja dilja në krye këtij misioni, pa i hyrë në hak as poezisë, as poetit. Fati e solli, të ishim pjesëmarrës në dy evente letrare të organizuara, njëri në Lezhë, në nderim të veprës dhe krijimtarisë së At Gjergj Fishtës, dhe tjetri në Tiranë, në ”Fjala poetike 2017” me pjesëmarrjen e një numri të konsiderueshëm krijuesish mbarëkombëtarë. Kontaktet e para me krijimtarinë e Adem Zaplluzhës, janë më të hershme, nëpërmjet rrjeteve sociale në internet. Më është bërë zakon që sapo lexoj një krijim që më shijon, i kujt do qoftë, menjëherë shkoj në profilin e autorit për të ditur diçka më shumë rreth tij. Më duket, sikur ashtu e kuptoj dhe e zbërthej më mirë poezinë. Jam aq kureshtar, sa që shpesh më duket sikur ju shkel privatësinë autorëve, sikur ju futem atje ku ata nuk dëshirojnë t`ju futet askush. Nuk do ta ekzagjeroja të thosha se në këtë aspekt, dua t`ju ngjajë aktorëve, që për të interpretuar rolin në perfeksion, duhet të futen në lëkurën e personazhit. Edhe unë,

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

dua të futem nën lëkurën e autorit, t'ja ndjej
lumturitë dhe trishtimet. Të ndjej drithërimat
e shpirtit të tij derdhur në vargje, njëlloj si ai.
Kur lexoja krijimtarinë e mëparshme të
Adem Zaplluzhës pa e njohur ende
personalisht, më jepte ndjesinë e një njeriu të
butë, të paqtë , të një njeriu babaxhan, që çdo
punë e merr shtruar, pa u ngutur aspak.
Vargjet e këtij autori më janë dukur
gjithmonë të mëndafshta, të buta, të
kadifenjta. Do t'i krahasoja me detin e qetë,
pa dallgë që godasin ashpër, që puthet me
bregun e nuk dëshiron të prishë asnjë gjurmë
e kujtim dashurie, ancoruar atje, në pritje-
përcjelljet e zemrave të dashuruara. Duke
lexuar disa vepra të autorit, gjej edhe një
Adem tjetër. Gjej atë shpërthyesin, rebelin,
protestantin ndaj padrejtësive.

U thashë, meni o bastard
Atdheu im, kurrë nuk vdes
S'vdesin drurët, as gurtë
Asnjë zjarr ose vërshim
S'ka qenë në gjendje ta zhduk
Atdheun tim!

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Adem Zaplluzha ka shkruar mjaft lirika, por nuk ka mbetur vetëm aty. Autori ka shkruar për vendlindjen, për natyrën, për dashurinë, për shpresën, por maja e Olimp-it, mbeten vargjet për atdheun. Kur nisa të lexoj poezitë e këtij vëllimi, nuk e dija se ç' titull do mbante libri. Në çdo varg, ndjehej dhimbja për atdheun, në çdo varg, pikonin plagët e vjetra e të reja, para syve të mi, parakalonin nënat me shami të zeza. E ky libër nuk mund të titullohej ndryshe, veçse” Llamburitë Atdheu i plagosur”Që ta sillja në evidencë këtë panoramë, do shkëpusja për ilustrim këto vargje:

Njëmijë ose më shumë vjet
Nënat mbajtën zi
E zeza, pjelli të zezën e trishtuar...
Një metaforë që më ngjeth mishin. Do t'ja zbehja shkëlqimin këtyre vargjeve, nëse do vazhdoja ende t'i komentoja.

I ligjshëm trishtimi i poetit në këto vargje, ashtu si në shumë poezi të tjera të këtij vëllimi. Dhimbjet, kishin fshirë nga kalendari stinor tre stinët e tjera. Atdheut të

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

poetit, i kishte mbetur vetëm një stinë, i
kishte mbetur ajo më e acarta. Ja, si shprehet
autori më poshtë:

Gjithmonë, ishte dimër për ne
Si dhembjet tona, i lëpinim hejet
Kurse atdheu, në dy gjunjë
Kishte mbetur pa asnjë pikë loti
Dëneste, sa që kuja i dëgjohej në largësi...

Ajo që do doja të theksoja më së shumti në
krijimtarinë e Adem Zaplluzhës, është të
shprehurit në një gjuhë të pastër letrare
shqipe. Për asnjë çast, nuk ka dalë nga
rregullat e drejtshkrimit, as për hir të
metaforave, as për hir të rimave, as për hir të
kërkimit të vargut për t`ju përshtatur
kontekstit. Shpesh, poetët e kërkojnë vargun,
kurse në këtë rast, do të thosha se vargu vjen
vet tek poeti, si ajo delja manare që shkon
paqësisht drejt vathës, pa ulërimën apo
fshikullimin e të zotit.

Vlera në letërsi, sikurse në jetë, më së shumti
ka të bëjë me të veçantën e fshehtë, atë që
kalon cakun e të zakonshmes, të tepërtës,
prej të cilës merr jetë kuptimi. Nuk është
rastësi që historiografët, kritikët që besojnë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

se njerëzit janë produkt i historisë njerëzore,
i shohin personazhet letrarë thjeshtë si
gjurmë të lëna në letër, dhe kaq.

Gjuha e përdorur nga autori është tejet e
thjeshtë e pa mbingarkuar me fjalë të mëdha
apo metafora të tepërta. Këtu, do citoja një
shprehje të Dr. Johnsonit:

"Çliroje mendjen prej klisheve". Fjalori të
dëften që klisheja është ligjërim i stërfryerë
me banalitete të rëndomta, fjalor i
stërçuditshëm, si ai i një sekti a kulti
shtriganësh".

Poezia e Adem Zaplluzhës, në pjesën më të
madhe, është një poezi e asimilueshme, një
poezi e drejtpërdrejtë. Por këtu, nuk do
përrjashtoj që një pjesë e tyre, kërkon një
mendje të hollë për t'i kuptuar. Poeti ynë, i
ka kushtuar letërsisë, krejt jetën e vet. Jam e
sigurt që po ta pyesnim a i ka mjaftuar koha,
me siguri do përgjigjej, jo!

Në këtë kontekst do citoja lirikun e madh
shqiptar, Lazgush Poradeci...

"Që të bësh një varg të mirë, duhet shumë
kohë.

Që të bë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

bësh disa poezi të bukura, nuk mjafton një jetë"

Poetin, do ta quaja pa hezitim, misionarin e qetësisë shpirtërore të lexuesve, por mëkatarin më të madh të shpirtit të tij. Vargjet e Adem Zaplluzhës, vijnë herë të nxehtë në palcën e dimrit, e herë të freskët në zabullimën e vapës. Poezia, ka nevojë për Ademin, por ndonjëherë më bën të mendojë, se Ademi ka një nevojë edhe më të madhe për poezinë. Do guxoja të konkludoja, se poezia për Ademin, është buka e tij e përditshme. Është lufta e tij e vazhdueshme midis racionale dhe irracionale, mes të njohurës dhe të panjohurës, mes jetës dhe vdekjes.

Përveç mendimit të thellë, përveç gjuhës së pastër, përveç metaforave të gjetura e të vendosura saktë, tek autori gjej edhe estetikën, sa që do ta krahasoja me arkitektët e kalave. Estetika e ndihmon lexuesin, ta shijojë të plotë poezinë. Këtu, do të citoja shkrimtarin, Luis Borges...

"Estetika është aq e qartë, aq e drejtë për drejtë dhe aq e papërcaktueshme, sikurse dashuria, sikurse shija e një fryti, sikur uji. Ne ndjejmë poezinë, ashtu sikundër ndjejmë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

afërsinë e një femre,ose sikur ndjejmë
aromën e maleve apo thellësinë e detit"
Ja si shkruan autori për malet e vendit të
tij...

O malet e mia
Me forcën e cilës perëndi
Të këndoj për ju sonte
Si ta tejkaloj vetveten
Të futem në shpirtin e juaj
E t'i këndoj, të gjitha baladat...

Nuk do dëshiroja të vazhdoja me komentet e
poezive të librit, sepse këtë dëshiroj ta bëjë
vet lexuesi, pa u ndikuar aspak nga recensimi
im. Është lexuesi ai, që do ta vulosi
përfundimisht këtë testament për atdheun e
poetit!

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

**Cikli i parë
Sa herë që na errësohej mendja**

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

ATDHEU

Prolog

Para se filluan të vrapojmë
Na i vranë kaprojtë
Në prehrin e atdheut
Nuk lënë dru pa prerë
Aq trishtueshëm gjëmonin gurtë
Sa që i ngjanin me gjëmat e Drinit të Bardhë

Njëmijë ose më shumë vjet
Nënat mbajtën zi
E zeza pjelli të zezën e trishtuar
Mbi kokat tona si nëpër legjenda
Dëgjohej lehja e qiellit
I dëgjonim edhe vigmat e gurëve

Na i vodhën edhe kuajt e luftës
S'na lënë të marrim frymë
Asnjë rrap nuk mbeti në këmbë
Vetëm shkurret nëpër lëndina
Ishin në gjendje ta lozin vallen e vdekjes

Gjithmonë ishte dimër për ne
Si dhembjet tona i lëpinim hejet
Kurse atdheu në dy gjunjë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Kishte mbetur pa asnjë pikë loti
Dëneste sa që kuja i dëgjohej në largësi
1.

Mbi ashtin tënd të fosilizuar
Ndizen historitë
Po grisen hartat dhe flamujt
Atdheu im
Po ndizen zjarret e mëdha
Cili Zot mund t'i shuaj
Këto dhembje
Që kurrë s'patën të ndalur
Mbi shtatin tënd të plagosur

Herë i shëmbëllen Gjergj Kastriotit
E herë Adem Jasharit
Kurse Bajlozët e zinj
Po vijnë nga të katër anët e dheut
Po vijnë
Për t'i zehërlisur plagët
Që kurrë nuk t'u shëruan

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

2.

Atdheu im
Dielli që asnjëherë nuk perëndoi
Në çdo kohë
Dhe për çdo ditë të lume
Po i lëpinë plagët e ushtave
Dhe një ditë si perënditë
Do ngadhënjesh mbi vdekjen
Të cilën kurrë nuk e pranove
Atdheu im
Gjaku im i pavdekshëm

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Shpirti dhe zëri i gjyshërve dardanë

3.

Bijtë e tu krenarë
Kurrë nuk të braktisën
U tkurre deri në vdekje
Po mu në vdekjen tënde
Ti sërish rilinde
Atdheu im

Nga varri i hirit tënd
U ngrite si feniksi
I ndeze të gjitha qirinjtë e shpresës
Dhe nga shpirti
I kësaj toke gratçore
Nxore shpatën e Ilirisë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Dhe ju vërsule si uragan
Deri në shfarosjen e armiqve
4.

Atdheu im
Toka ime krenare e paçmuar
Jo që ishe zëri
Por diçka më tepër se zëri
I perëndive
U kacafyte deri në vdekje
Me çdo stuhi

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Dhe u dole përballë djajve ardhacakë
Të Ballkanit krenar
5.

Im atë më thoshte
Se kurrë nuk i ke njohur acaret
Zjarret që digjeshin në shpirtin tënd
Ishin në gjendje t'i zgjojnë
Perëndit e vdekur të Olimp
Atdheu im
Gjaku im i njomë
Trungu gjigant i fisit tim

As vetë nuk di se sa luftëra i përballove
Po të ishin edhe njëmijë
Ti çdo herë
Do dilje siç ke dalë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Triumfator e faqebardhë
Përballë vdekjes së zezë
6.

E njoh zërin tënd
Kam mësuar prej gjyshërve
Se kur dëgjohen zërat e kambanave
Çohet në këmbë
I madhi dhe i vogli
Vasha nuse dhe plaka
Dalin në bejleg kundër armikut

Dalin të të mbrojnë ty
Atdheu im i paçmuar
Toka ku flenë gjyshërit
E mi dardanë
Toka e cila më

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Krenarisht se dashurinë
I do këto male kreshnike
7.

O malet e mia
Me forcën e cilit perëndi
Të këndoj për ju sonte
Si ta tejkaloj vetveten
Të futem në shpirtin tënd
E t'i këndoj të gjitha baladat

Nëse nuk më ndihmon
Si mund të arrij
Deri te portat e tua
Dua të këndoj tok me ty
T'i zgjoj
Gjyshërit e vdekur nga legjendat

Atdheu im
Frymëmarrje dhe shpresa ime
Më janë verbuar sytë
Nga vajet e përditshme

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Më jep takat të këndoj
Si kambana e Shën Mërisë

Më janë bluar eshtrat dhe mishi
Asgjë tjetër
Nuk di të punoj në jetë
Përpos të ëndërroj ty
Në fronin e qiellit

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

E të të shoh se si rritesh
Dhe u shëmbëllen perëndive të Olimp
8

Ti për ne ishe dashuri
Dhembje pa të cilën
Nuk mund të jetonim
U mësuam të të shohim edhe ndryshe
I shëmbëlleje mallit
Po ashtu edhe pikëllimit

Ti mishi dhe gjaku i jonë
Sa herë që u ngjizëm me ëndrrat e tua
Nga thellësia e tokës mëmë
I dëgjonim vigmat e pandërprera
Po ato britma
Që u përngjanin gërvishtjeve të fytyrës

Kur u mësuam me dhembjen tënde
Çdo diagnozë na dukej qesharake
Por ti dhe në ato çaste kritike
Mbi të gjitha ishe ashti i jonë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Gjaku dhe palca
Pa të cilën ne s'merrnim dot frymë
9.

Sa e sa herë të zunë pisk
O i paçmuari im
Asnjëherë në jetë
Nuk i dëgjova vigmat e tua

E di nuk të lejoj krenaria
Të gjunjëzohesh
I bëre ballë vdekjes
Dhe si feniksi u ngite nga hiri

Psalmet dhe kambanat
I pate miq
Sa herë që kënduan
Nga zërat qiellor e thithje forcën

Atdheu im toka e gjyshërve të mi
Hartë e grisur dhe e plaçkitur

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Si perëndi i përjetove katastrofat
Por kurrë nuk u gjuhëzove

10.

Kur më thanë se mbarove
Gati sa s'vdiqa edhe unë
Nuk di athua vallë isha në ëndërr
Ose ishte një zhgjëndërr e trishtuar
Por edhe në atë gjendje
Askujt nuk i besove

U thashë meni o bastard
Atdheu im kurrë nuk vdes
S'vdesin drurët as gurtë
Asnjë zjarr e as vërshim
S'ka qenë në gjendje ta zhdukë
Atdheun tim meni o bastard meni

Ti nuk vdiqe moj mëmë
Jeton në ne or tatë
Pa ty do vdisnin lumenjtë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Do shtereshin detet e liqenet
O gjaku im
Palca dhe ashti i pathyeshëm
11.

Kur ishim pa bukë
Dëgjonim këngën tënde maje krahu
Aq shumë na ngushëlloje
Sa që ishim në gjendje
Ta ziejmë gurin e murrmë në tenxhere

Me këngët e tua kreshnike
Shekuj me radhë na mbajte gjallë
Të patëm nënë e tatë
Kur ti na përkundje
Me zërin melankolikë të lahutës

Më kujtohet kur njëherë harruam
Që jemi të uritur
Kurse ti na këndoje këngë trimash

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Dhe na ushqeje siç na ushqente nëna
Me tamblin e saj në qemerin e një ure

12.

Më kujtohen çastet
Kur na mësove
Që ne nuk kemi tjetër atdhe
Të patëm ty
Si dritat e syve

Sa herë që na errësohej mendja
Ti na mbaje për dore
Na mbaje siç na mbante
Nënëlokja e madhe
Të mos i humbim rrugët

Atdheu im
Buka jonë me shtatë kore
Sa herë që e shihnim urrejtjen
Në sytë e tua të kaltër
Zemra na bëhej mal

I përqafonim rrapet
Nën hijet e lisave gatuanim lirinë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Të mos nxihet fytyra e jote
Me ushtat dhe shpatat e tua
U dilnim përballë armiqve
13.

Më lejo toka ime e bekuar
Me lejo të gjunjëzohem
E t'i puthi plagët e tua
T'i puthi
Derisa shërohen në tërësi

Sonte dua që t'i përqafoj
Të gjitha varret
Dhe në secilin varr të vithisur
Të mbjelli nga një karafil
Ose zambak të qytetit tim

Më lejo moj tokë
Të të puthi si nusen time
Aq kam mall për një përqafim
Sa që po frikohem
Se do të më lëshoj zemra nga dëshira

Sa kisha dashtë në këto çaste
Të jem perëndi

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

E ti të më ulesh në prehër
Të të përqafoj si nëna
Trimin e saj në përmendore

14.

Kurrë nuk kam qenë
Më i lumtur se sonte
Asnjëherë nuk e kam ndjerë
Afshin e përqafimit tënd atdhe

Kisha një ndjenjë të papërshkrueshme
E ndjeja veten si perëndi
Në prehrin tënd
Ndjeja se u flijova për ty

Ta paça jetën borxh toka ime
T'u bëfsha kurban
Merri duart e mija
Mbjelli diku nëpër sinorët e tua

Mbjelli të qëndrojnë si roje nderi
Të mos guxoj askush më
Të ta përdhos nderin
Atdheu im i paçmuar

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Prishtinë, 27 shkurt 2016

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

15.

I shenjti im
Kurrë nuk t'i dëgjuam klithmat
Edhe në ditët më të zeza
Këngët maje krahu
Asnjëherë s'dite me i ndalë

I këndoje vdekjes dhe dasmave
Kur frynte murrani
E bënte shtrëngatë
Ti nga vdekja u ngrite
Me shekuj të patëm nënë dhe tatë

O toka ime tokë perëndish
Këtu zotat kënduan për ty
Kënduan edhe zanat
Si kripën i lëpije plagët
I lëpije të mos i shohin fëmijët e tu

Vdekjen kurrë nuk e pranove
Nga hiri dhe zjarri
I ndërtove kalatë e pathyeshme
Deri në vdekje dhe përtej saj
U bëre ballë ardhasakëve barbarë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

16.

Edhe im tatë të shmbëllente ty
Sa here që e lëronte tokën
I puthte sinorët
Në umin e parmendës
I puthte brigjet e durimit

Me një trastë në shpinë
Dhe pushkë të vjetër në krah
Nëpër llogëmet e tua të kahershme
Prite armikun e pabesë
Prite të ja gozhdoj plumbin në ballë

Im tatë dhe kjo tokë gurore
Një ngjizje e natyrshme mësuan nga ty
Se si duhet me e dashtë atdheun
Që aq shumë herë lakmuesit e mallkuar
Deshën ta zaptojnë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

17.

Kurrë s'të pamë të mërrolur
Ishe në gjendje
Që nga vdekja e jote
Të ngritësh si titan
Të zgjohesh si perënditë për beteja të reja

Askënd nuk e patëm përpos teje
Në kohërat më të vështira
Na i shërove
Dhe na i lidhe të nëntë plagët
Të thashë se të patëm nënë e tatë

Toka ime shpirti dhe plaga
E gjyshërve të mi titan
Ishe dhe je zjarr
Që u lindi vetëm nga zjarri
O gjaku im i paçmuar

O djep i gjyshërve të mi
Mallkuar qoftë ai njeri
Që të shikon me sy të lig
Mos iu mbiftë fara në arë
Mos përkundtë as djep në fis

Askush nuk di se sa vjet
Kënduam qamë dhe qeshëm
Mbi katastrofën tonë
Nuk ishim të lajthitur
Ama as afër mendjes s'ishim

Herë dënesnim si kallami në shtrojerë
E herë na dëgjoheshin britmat
Si të rrapeve nëpër kreshta malesh
Mbase edhe u mësuam me vajin tonë
Edhe këngët na dukeshin të tilla

Nëpër lisat e kujtesës
I varëm flamujt e grisur
I varrosëm edhe kuajt e ngordhur të luftës
Qëndronim kacule mbi një gur
Përpos vajit asgjë tjetër nuk ditëm

O moj tokë e ime e bekuar
Mallkimi i kujt të zuri
Dhe s'po të lëshon mbi njëmijë vjet
Të lutem mos i shëmbëlle qyqes
Duke i kërkuar fëmijët udhëve të dynjasë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

19.

Ishin kohërat kur vdisnin lumenjtë
Si njerëzit i varrosnim rrapet
Kurse gjëmat e tu atdheu im
Dëgjoheshin përtej shtatë qiejve

I pamë edhe arenat e përgjakura
Gladiatorë të nakatosur
Deri në asht
I pamë edhe tërbimet e luanëve

Nuk mund t'i harrojmë
As kafshimet e helmatisura të gjarpinjve
Ndoshta ishte një mallkim i lashtë
Që po e lëronte tokën e Arbrit

Këtu mu nëpër këto troje
Kaluan prej profetëve deri te prostitutat
Po ashtu edhe ikën me bisht ndër këmbë
Veladonët e zinj dhe çallmat e bardha

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

20.

Gjëja më e mirë që ishte
Dhe ndodhi në mesin tonë
Ne kurrë nuk e pranuan vdekjen
Lindjet i kishim të shenjta
Si hardhitë e vreshtave
I spërkasnim me dashuri njomëzakët

I spërkasnim të bëhen burra
Atdheu kishte nevojë t'i mbroj sinorët
Dhe i mbrojtëm me gjakun
Dhe mishin tonë të njomë
I mbrojtëm
Por kurrë nuk u asgjësuam

Kjo kështjellë e legjendës mijëvjeçare
Ende qëndron krenarisht
Nëpër analet e historisë botërore
E cila një ditë domosdo
Do t'i shembi të gjitha thashethemet

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

21.

Sonte dua të këndoj bashkë me ju
O malet e mia
Të ju këndoj aq gjatë
Sa që ta zgjoj botën e përgjumur
Le të këndellet
Njëherë e përgjithmonë

Asgjë s'dua më shumë
Se popujt e tjerë
Dua vetëm drejtësi
Le të gjykohen të gjitha të ligat
Që reshën mbi kokën tënde
Tok me krimet
Që të rëndojnë mbi shpatullat atdheu im

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

22.

Zgjohu nga ai gjumë i përdalë
Moj kohë lavire
Laji mëkatet e tua
Nëse mund t'i pastrosh
Nga shpirti yt i përdhosur
Njëmijë dymijë vjet
Na kanë nakatosur hijet e zeza

Shiko mirë
Se si kemi mbetur udhëve të dynjasë
Me nga një trastë
Dhe bastun të thyer në dorë
Ishim të zotët e vetvetes
Kurse sot
Zvarritemi me plagët që s'shërohen

Zgjohu nga ai gjumë i përdalë
Edhe ti moj Evropë
Shikoje kraharorin tim
Kudo është hapur
Dhe për çdo ditë po hapet nga një gropë
Është koha të zgjohesh
Zgjohu sa s'është bërë vonë moj Evropë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

EPILOG

Më në fund
Gati sa nuk u takuam me shfarosjen
Nëpër qiellin e Fushës së Mëllenjave
I pamë
Fluturimet e zogjve të metaltë
Dhe i dëgjuam krakëllimat e qiellit

Atë ditë për herë të parë
Ndjeva në shpirtin tim
Se si këndonte në mua
Zëri i lirisë
Uturimat e avionëve na dukeshin
Si këngët e engjëjve që vinin nga qielli

Nëpër rrugët e qyteti fantazmë
Për herë të parë i përjetuam
Ecjet e zambakëve
Në kalldrëmet e lashta ilire
Pamë edhe si merrte frymë Lumëbardhi
Ballkani dukej si një hartë e grisur

Prishtinë, 27 shkurt 2017

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

**Cikli i dytë
Si një arkivol i thyer**

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

SHIKONI SYTË E MI TË SHTERUR

Nuk jam më në gjendje të derdhi lot
Mbi dhembjen time
S'kam as takat
Të krahasohem me rrapin
Shikoni sytë e mi të shterur
Shëmbëllej në ullinjve të tharë

Duart e mia sa shumë u ngjajnë
Degëve të thyera të shpirtit
Mezi i mbanë lëkura ime e zhubrosur
Nëpër shtrojerat e klithmave
Me shumë mund dhe sakrificë
Qëndroj mbi eshtrat e mia të thyer

Sa herë që kalorësit e egër
Galopuan mbi hartat e atdheut
Çdo herë nën lëkurën time të grisur
Hapej nga një krater
Hapej nga një plagë e hidhur
Që kurrë më nuk kishte shërim

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

DO MARRIN PAK SHPIRT ZAMBAKU

Asnjëherë në jetë nuk arrita
Të eci para hapave të mi
Ishte koha e pantomimës
Duart dhe këmbët
U përngjanin degëve të thara në kopsht

Sa herë që nga rrënjët shtrydha
Qeshjen ironike të kohës
Nga shpirti i pavdekshëm i drurëve
Nxirrja një lloj eliksiri
Me të cilin i shëroja plagët e Gjergjit

Po ju them se do të eci
Kam dalë në rrugë
E morra dynjanë në sy
Kur të mbërri në atdheun e sfilatur
Mbi varrin tim
Do mbjelli disa lloje zambakësh të Prizrenit

Më pastaj do vijnë kandrat
E të gjitha llojeve
Do huazojnë pak shpirt zambaku
E më shumë aromën e kësaj toke gratçore
Do vij në festën e luleve të gjyshërve të mi

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

NJË KORB I BARDHË SI SOGJETAR I
VDEKJES

Ende nuk paska përfunduar beteja
Kuajt e ngordhur më nuk hingëllojnë
Nga majat e ushtave
Trishtueshëm pikon dita
Nëpër llagëme
Çurgojnë dhembjet e një beteje

Një korbë i bardhë si sogjetar
I vdekjes së zezë
Kundron hapësirën e paanë
Flamujt nëpër skuta rrugësh
Shëmbëllejné një surrealizmi modern

Kurse rigat e shiut po bien
Mbi teneqet e kujtimeve
Po bien si breshër plumbash
Mbi kokat tullace të murgjve
Derisa veladonët e zinj valëviten në heshtje

Sërish rigat e shiut çurgojnë
Nga plagët e pashërueshme të mjegullave
Një hënë prej porcelani qenka thyer
Në arenën e përgjakur
Notojnë deri në brez kuajt e luftës

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

OSE TË QAJ MBI VARRIN TIM

Nuk di a duhet të bëzaj
Ose të qaj mbi varrin tim
Por krakëllimat e korbeve të bardhë
Askurrë nuk dinë të ndalen

Më duket se ishte vjeshtë
Ose dimri i hershëm
Por gjithsesi
Një stinë e egër pjalmonte dhembje

Në këtë qytet të huaj askush
Nuk e duron askënd
Zurnaja e zurnaxhiut plak
Xhelozon telin e pestë të kitarës

Pemëshitësi me urrejtje shikon
Kopshtin e fqinjëve kah piqen mollët
Nëse era i shkund degët
Është në gjendjen të çmendet nga ekzaltimi

Ky qytet ku secili është i huaj
Merr frymë si një dru i kalbur
Dhe sa herë që i turfullon hundët
Nga shtatë djaj dalin prej zgavrave të shpirtit

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

VINTE NJË USHTRI MË E ZEZË SE
TJETRA

Përsëri varr mbi varre
Herë hapen e herë mbyllen kujtimet
Një kohë e lig ishte në tokën tonë
Koha e cila
Pa filluar të ecën njeriu ja thyente këmbët

Si çdo herë po përsëritet historia
Me këngë të vrara dhe flamuj të grisur
S'mund të dalim në log të mejdanit
Te muranat e kishës së rrënuar
I pamë lubitë duke i dhunuar gurtë

I pamë edhe nënat me gjinj të nakatosur
Fytyra prej rëre
Që shëmbëllenin dheut të urinuar
Pamë varre të lëruar deri në palcën e tokës
Dhe harta të grisura mbi gardhiqe

Çfarë nuk dëgjuam e pamë
Në jetën tonë të vjedhur
Vinte një ushtri më e zezë se tjetra
Disa na shurdhonin me një muzikë të egër
E disa të tjerëve kurrë nuk u pushuan daullet

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

SI NJË ARKIVOL I THYER

Përsëri krakëllima korbash
Britma njerëzish
Dhe uturimë detesh në shpirtrat e spirancave
Një hënë e në shtatëqind copa
Si një qivur i demoluar
Notonte nëpër qiellin e grisur të Kosovës

Shtreza veç ja zinte frymën
Edhe ashtu të lënduar të rrapit
Lisat në dy gjunjë shikonin
Errësimin e qiellit
Shikonin
Eklipsin me syza të errësuar

Pas disa orëve zbritën orët e malit
Zanat me nga një legjendë nën sqetull
U binin daulleve të kushtrimit
Drutë e kërthndezur
Kurrë më shumë se sot
Nuk i shëmbëllenin djemurisë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

ASNJËHERË MË ZAMBAK TË
PRIZRENIT

Sa herë që pata dhembje
Vetë i shërova duke i lëpirë plagët
Dënesa dhe këndova
Mbi qivurin tim të dhunuar

Dy herë më varrosën në të njëjtin varr
Urinuan mbi kryqin tim
Djajtë e zi të Karpateve
Nuk lënë varr pa dhunuar

Mu për këtë poshtërim
Kurrë nuk pushoi vaji im
Asnjëherë më zambak të Prizrenit
Nuk mbiu në zgërbonjën e hapur

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

MË KUJTOHET KUR I PASHË PEMËT

Kurrë nuk arrita t'i numëroj varrat
Dhembjet ishin aq të hidhura
Sa që harrova nëpër shkurre
Lëkurën time të grisur

Më kujtohet kur qanin gratë
Mbi dhembjen time
Qanin si zanat e malit mbi plagët e Mujit
Por britmat dhe vajet s'mejnë asnjëherë

Më kujtohet kur i pashë pemët
Në dy gjunjë
I pashë duke e lutur Luciferin
Por varrat e mia kurrë nuk u shëruan

Të gjitha ato plagë dhe dhembje
Nuk ishin vetëm të miat
Po ashtu vuante edhe atdheu
Njëmijë dymijë vjet pa shërim plagësh

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

TË THASHË DIL NGA LËKURA IME

Dil nga lëkura ime ti djall i biri i djallit
Mos mi gris kujtimet
Me putrat e tua shtazarake
Mos m'i gris siç ma grise hartën e atdheut

Të thashë dil nga lëkura ime
Diku tjetër e ke vendin
Mua nuk mund të më bësh asgjë dot
Shporru nga erdhe mor biri i kurvës

Ku mëkatova që Hyji më takoi me ty
Dil nga kjo lëkurë
Se përndryshe do shndërrohem në bishë
Dhe askund më s'do kesh vend mbi tokë
Prishtinë, 28 shkurt 2017

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

KUJDES KUR TË ZË GJUMI

Shikoje mirë ëndrrën tënde
Nesër nuk ka mundësi
Që të përsëritet për të dytën herë
Ëndrrat e përsëritura
I përkasin vetëm atdheut

Nëse shëmbëllezëm fluturave të kaltra
Nuk mund ta quajmë ëndërr
Të nesërmen
Ne mund të jetojmë një tjetër jetë
Por jo me të njëjtën ëndërr

Kujdes kur të zë gjumi
Zëre nëse mund ta zësh ëndrrën e parë
Për të dytën ose të tretën
Kurrë më nuk do të kesh kohë
S' do të kesh sepse ëndrrat nuk përsëriten

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

JA PRA PO E PRES VJESHTËN

Posa s'ka mbërri pranvera
Kurse unë e pres vjeshtën
Dhe shirat të çelin dashuri
Dimri sivjet ishte i acartë
Për pak të më ngrihej gjaku nën dej

Ja pra po e pres vjeshtën
Me tërë begatinë e saj
E ngarkuar me frytet e pjekura
Dhe krisma pushkësh
Vetëm në vjeshtë s'dinë të pushojnë daullet

Nëpër lagjet e epërme të kasabasë
Mushti u ngjanë shirave
Nën secilën çati piqet rakia
Piqet e nesërmja nëpër oda burrash
Kurse këngëve nuk ua ndalim hovin

Ja pra përse më pëlqen vjeshta
Vijnë dhe shkojnë nuse
Vashat më të bukura të fshatit
Kurse djemuria si çdoherë
Feston me nga një krismë lindjen e re

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

GDHIU ME NJË BUZËQESHJE
DELIKATE

Asgjë e re nuk ndodhi në kopsht
Përpos bisedës së turtujve
Një zokth i larmë
Kundron nga maja e një plepi
Pranvera veç qenka nisur për rrugë

Do na i sjelli të gjitha ngjyrat
E ylberta
Çuditërisht gjithmonë na rënduan mbi kokë
Mjegullat por sot po largohen
Në disa kahe të panjohura

Një trumcak i vetmuar
Paska ngre folenë në mjedis të udhës
Dy plepa të njomë shikojnë tej hapësirës
Qielli i përhitur për herë të parë
Gdhiu me një buzëqeshje delikate

Edhe dy hapa na kanë mbetur
Deri te portat e pranverës
Sapo ka zënë fill të çeli një tjetër behar
Disa ditë me radhë te shelgishtat
Po i dëgjojmë zërat e një stine që po vjen

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

ASNJË DERIÇKË NUK MBETI E HAPUR

Ajo ishte ndoshta edhe nuk ishte
Me vetveten
Nga përroi i keq
Na vinin disa zëra të shthurura
Kurse shelgu i vjetër
Sivjet qante si kalama i braktisur

Qanin edhe guralecët e murrmë
Kalaja si çdoherë kundronte qytetin
Mos vallë sërish
Po kthehen legjionarët e vdekjes
Po kthehen barbarët
Me të gjitha të ligat e tyre

Nëpër lagje i dëgjuam të lehurat
Nuk pushuan as vigmat e trishtuara
Një dorë e uruar
Si dora e perëndisë
I mbylli të gjitha portat
Asnjë deriçkë nuk mbeti e hapur

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Vetëm zëri i shthurur i një ushtrie
Ja prishte qetësinë shekullore të kambanës
Për befasinë time
Dëgjova edhe lehjet e uniformave
Vetëtimat tinëzare
Zbrazeshin si pushkët e urrejtjes

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

DIKU MBI NJË KEP TË KUJTESËS

Sonte më paskan humbur edhe duart
Nga flokët e djersitura
Si rrëshira pikojnë kujtimet
Një varr i vithisur në atdhe
Gati njëqind vjet
I pret dhe i përcjellë anijet e fundosura

Pret dhe shikon spirancën
E përmytur
Në shpirtin e kaltër të Adriatikut
Kurse gjëmat e pandalshme
Pandërprerë ngacmojnë gjumin e brigjeve
Joni idhnak
I pret dhe i përshëndet anijet

Diku mbi një kep të kujtesës
Teuta e deteve
Nga lëkura e saj e brishtë
E end hartën e grisur të atdheut
Nga e cila
Çmendurisht burojnë
Lumenjtë liqenet dhe detet e pafundme

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

NUK PIPËTINTE ASNJË YLL NË QIELL

Ishte një qetësi relative
Nuk hingëllijnë as kuajt e bardhë
Hëna notonte lakurique
Mbi një platformë mjegullash
Notonte si e shastisur
Duke ngarendur pas yjeve endacakë

Ju thash se kjo qetësi ia kalonte
Madhështisë së oqeanëve
Nuk pipëtinte asnjë yll në qiell
Më duket se
Kishin vdekur edhe meteorët
Vetëm sterra bisedonte me vetminë e saj

Po ju them se me të vërtet
Ishte një qetësi a mahnitshme
S'dëgjohej as zëri i drurëve
E as fëshfërima e gjetheve
Gurtë heshtnin si varret
S'pipëtinte as zëri i metaltë i kamberës

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

DERISA TË KËNDELLEM MENDËRISHT

Përsëri diçka nuk është në rregull
Me himnin tonë
Dëgjohen ca tinguj prej kashelashash
Asnjë fjalë nuk kuptohet
I ngjan drurit të kalbur në shtrojerë
Pemës shurdhmemece

Unë vajtova dënese me ngashërim
Më shumë se njëqind vjet
Dhe sot më duhet të dënesi pa zë
Të dënesi për hir të tjerëve
Do vajtoj
Derisa të këndellem mendërisht

Dhe sërish pohoj se diçka
Nuk është në rregull me mua
Ose me shqisat e juaj
Që gjithmonë kanë qenë të huaja
Unë dua të këndoje edhe të vajtoj shqip
Ashtu siç vajtova në heshtje mbi njëqind vjet

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

O ju lutem më leni rehat
Mos më ngacmoni me leni të këndoj shqip
Këngët e mia maje krahu
Ta këndoj me zë edhe himnin tim
Me zë njeriu le të më dëgjohet himni
Deri në kupë të qiellit
Mjaftë durova si gjarpri në gurë
Sot dua të këndoj dhe të vajtoj shqip

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

ZËRAT MBYTEN NË THELLËSI
DETESH

Këdo që e desha singerisht dhe si njeri
Ma ktheu shpinën
Shtatë herë në ditë i lutesha hyjit
Kurrë nuk m'i plotësoi dëshirat
Sa herë që e dëgjoja kambanën
Më shurdhoheshin shqisat e të dëgjuarit

Kur fillova t'ua kthej shpinën
Të gjithëve po ashtu edhe engjëjve
Ngjau ajo që nuk e besoja asnjëherë
Filluan të frynë disa erëra tjera
Jugu frynte kah perëndimi
Kurse perëndimi kah jugu

Pas kujt të eci në këtë mal të urrejtjes
Kur janë të gjithë të verbër
Shurdhmemecët
I këndojnë këngët e tyre në heshtje
Zërat mbyten në thellësi detesh
E detet në pafundësinë e tokës mëmë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

TOKA IME MARTIRE QË KURRË S'PA
DRITË

Kështu nuk të ëndërrova
Kosova ime
Desha të jesh një zonjë e rënd
Por burrat e lig
Po të shkelin me këmbë

O djaj të dhjamosur
Kur të doni
Dhe sa herë të doni
Mund t'i hapni dyert e ferrit
Hapni edhe një varr për mua
Më mirë të fundosem në të
Se sa ta marr frymë
Ajrin e përbashkët të poshtërsisë

Ju të pafytyrë e surrat
Atdheu ka nevojë për dashuri
E jo të duket kështu i ngratë
Si mund të jetoj me ju
Me bij hajdutësh dhe vrasësish
Po më ngufat
Kjo tokë e martirizuar

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

2

Kurse ju ëndërroni
Mbretërinë e juaj të turpshëm
Sa ishit krenar
Kur shkelët
Nëpër malet e Kosovës me shollat e grisura
E sot këpucët e juaja
Turpërohen nga ju

Atdheu im i veshur
Me lecka lypsarësh të palara
Flamujt të kanë mbetur
Si ngordhësiat skutave
Nuk ka më se kush me i ngrit
Po vdesin drurët
Rrapeve larg po u dëgjohen vigmat

Asnjëherë nuk desha të shkruaj
Një poemë të tillë
Por ja
Po të shoh në dy gjunjë
Po i dëgjoj grahmat e fundit
Po e ndjej thellë
Dhembjen tënde atdhe

Unë nuk kam tjetër tokë
Ku të hapi një varr
Kur djajtë e zinj
Gjithmonë m'i kafshuan sinorët
Jam një njeri i humbur
Nuk di më
Athua vallë jam shqiptar apo kosovar

Sa shumë besova që shpëtove
Kur dole nga ferri
Por ti hyre
Në një tjetër ferr
Toka ime e dhunuar
Shtatën herë e vrarë dhe e nakatosur
Toka ime martire që kurrë s'pa dritë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

FLAMUJT E DHUNUAR DËNESIN SI
QILIMI

Një grusht hi dhe hinorja
Hingëllima kuajsh
Dhe këputja e dizgjinëve
Mëgojëzat e arta bukur rrinë
Pranë protezave sapo të vendosura

Hingëllimë pas hingëllime
Në betejë po thyhen ushtat
Nga jelet e kuajve të luftës
Po derdhen rrebeshe gjaqesh
Kurse hingëllimat kurrresi të mejnë

Në bregun e majtë të kujtesës
Pranë lisave të djegur
Po digjen flamujt tok me qullët e kuajve
Dielli në perëndim vajton mbi një shkëmb
Flamujt e dhunuar dënesin si qilimi
Prishtinë, 1 mars 2017

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

I PËRTYP KRONIKAT E ZEZA TË DITËS

Kujt t'i flasë sonte
Përse këto britma të pakontrolluara
Hapen dhe mbyllen portat e ferrit
Thua se s'ka më vend për njerëz

Tatëpjetë lagjes vrapojnë macet e zeza
Dhe qentë e ngordhur
Një njeri i moshuar me një bastun
I ndjek djajtë nga shtëpitë e rrënuara

Shiu sërish rigon pa kurrfarë kontrolli
Mbase janë prishur ose ndryshkur
Rubinetat e mjegullave
Stuhitë po i shembin shtyllat e telefonave

Nuk di se në cilën stinë jemi
Jemi në mes të një kohe asnjëse
Pemët nëpër degë nuk piqen
As të papjekura nuk mund t'i shkundim

Një acar i padukshëm fshehtas kafshon
Mollët e papjekura
Dhe me dhëmballët e mpira
I përtyp kronikat e zeza të qytetin tim

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

ME NGA NJË KOSH PREJ KASHTE

Asnjë njeri nëpër rrugë
Qiparisat kundrojnë hapësirën
Një shtrezë e verdhë
I mbuloi çatitë e rrënuara të fshatit

Tej lumit dëgjohen blegërimat e plepave
Blegërojnë edhe akaciet
Një hoje bletësh
Mbrëmë kishte ikur nga fshati

I madhi dhe i vogli
I kishin shtrënguar opingat
Me nga një kosh prej kashte
Donin ta zënin bletën e ikur

Në maje të një plepi dëgjohej zëzëllima
Po ece afroju dhembjes
Mbase po ikën edhe vetë djajtë
Për një hoje blete s'prehet plepi

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

PLAKAT NUK MBOLLËN LULE

Më duket se atë ditë qante kambana
Me ngashërim qanin edhe plakati
Nëpër rrugë i pamë njerëzit
Se si me duar të lidhura shikonin vdekjen
Shikonin se si dhunohej shpirti kambanores

I pamë se si i zvarritnin kryqet
I zvarritnin nëpër kalldrëmet e lashta ilire
Rrugët veç i kishin lëshuar flamujt
Në gjysmë shtiza të thyera
Toka e dhunuar qante nga urinimet e qenve

Çfarë s'na panë sytë e dëgjuar veshtë
Një dy dyzetë njerëz
I stivuan si drutë në lëndinë
Dhe ia vunë flakën mishit të gjallë
Sa trishtueshëm digjej ashti i thyer

Kurrë më në atë lagje nuk pamë njerëz
Plakati nuk mbollën lule
Në vend të zambakëve mbinë hithrat
Aq e trishtueshme ishte ajo ditë
Sa që ende kundërmon mishi i dhjamosur

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

PO MË VDESIN TREGIMET

Pas dymijë vjet thirrjesh
Asnjë zë nga nëntoka
Qenka shqyer si harta e atdheut tim
Lëkura dhe shpirti i kësaj bote

Kujt t'i bëjë zë në këto çaste agonie
Po më vdesin tregimet
Do mbes pa as një kokërr shprese
Po më braktisin edhe ëndrrat

Kujt t'i drejtohem kur kaq shumë
Më janë rënduar qepallat
Nuk shoh dy hapa para meje
Si mund të mbërrij deri te ëndrrat e juaja

Ka aq shumë kohë që kam mbetur
Si një zog i humbur në këtë errësi
Sa që nga ëndrrat e mia
Nuk ka mbetur asnjë kofinë me zhgëndrra

Njëmijë ose dy mijë vjet
Po thërras e këlthas natë e ditë
Asnjë njeri s'shikon problemin tim
Çfarë të bëjë me duart e mia

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

DRIDHET SI TELI I KITARËS

Kaq shumë dhembje
Kaq shumë plagë atdheu im
Si të kaloj në anën tjetër të kujtesës
Kush i theu urat mbrëmë
Sa që mbetëm me trishtimin

Ju thashë kaq shumë dhembje
Sa që s' mund ta duroj njeriu
Si të shndërrohem në një pemë
E cila nuk ndjen asnjë asgjë
Si të shndërrohem në gur varri

Më duket se kanë vdekur shqisat e juaja
Asgjë nuk ndjeni përpos urrejtjes
Më tregoni ju lutem
Si mund të kaloj përtej asaj ure
Ku njerëzit nuk ndjejnë dhembje

Shikoni se si po dridhet dora ime
Po i shëmbëllen një purteku të kalbur
Dridhet si teli i kitarës
Kur vajton mëngjesi i çmendur
Dridhet si zëri i një shurdhmemeci

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

NDODHI PËRMBYSJA E DETEVE

Në fillim të fjalës
Ishin të shthurura poemat
Ju thashë se në fillim të fjalës
Nuk mund të lexohej asnjë fjalë
Një kaos prej mjegulle notonte qiellit

Nuk dëgjohej as zëri i erës
Zëzëllima e bletës i prekte me krahët e saja
Petalet e lënduara të një zambaku
Lule tjetër nuk kishte mbirë në kopsht
Ju thashë se ishte një kaos i padëgjuar

Dikur vonë shumë vonë
I dëgjuam krakëllimat e korbave
S'pushonin as ato të reve
Nëpër qiellin e sterrët
Meteorët me bisht i kishin humbur rrugët

Asgjë më nuk dukej në hapësirë
Ndodhi përmbysja e deteve
Majat e maleve ishin fundosur në tokë
Ju thashë se ishte një kaos i paparë
Yjet si gacat shkundeshin nëpër fusha

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

I UJIS LULET E KALTRA

Brenda meje asnjë zbrazëti
Nuk ke ku të mbjellësh një lule
Vendosi duart e tua
Ku të duash në kraharon tim
Dhe dëgjo se si uturin deti i trazuar

I kam mbyllur të gjitha portat
Ky kaos i brendshëm
Ani që fluturon nëpër hapësirat
E mendimeve të mia
Kurrë nuk u shëmbëllen fluturave të kaltra

Unë s'jam përtac i papërmirësueshëm
Për çdo ditë në kopshtin e kujtesës
Mbjelli nga një poemë
Në sinorët e shpirtit tim
I mbjelli edhe zambakët e Prizrenit

Sa herë që dal në bahçen e kujtesës
Me afshin e rinisë
I ujis lulet menekshe
Dhe zambakët që çelin dashuri
I ujiti me kujtimet që kurrë nuk shterojnë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

KUDO KISHIN MBIRË BAJONETAT

Lulet nuk patën mbirë
Në kopshtin tonë
Erdhën të huajt dhe i mbollën bajonetat
Çfarë dhembje ndjeu toka

Qante edhe sinori i dhunuar
Kudo patën çel vdekje bajonetat
Më duket se kishin vdekur fjalët
Mjeshtrit e arkivoleve i fërkonin duart

Thanë se asnjë vend i lirë
Nuk kishte mbetur nëpër varre
Çfarë të bëjmë me kufomat e fluturave
Ku t'i varrosim ngjyrat e djegura

Një kopsht në fund të lagjes
Bisedonte me kavakët e kalbur
Kurse nuset e moshuara
Kalonin në heshtje me bucelat plotë dhembje

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

KA KOHË QË MURET NUK MARRIN
FRYMË

Nëse dikush troket sonte
Hape derën
Jam unë fantazma e një kohe
Të kujtohet varrimi im
Shtatë ditë e shtatë net vajtuan plakat

Më duket se ende vajtojnë pemët
Lulet nuk kanë çelur asnjë dhembje
Një kohë të gjatë
Qivuri im trokite në portat e juaja
Kurse ju nuk i hapët as dritaret

Jam unë mos e mbyllë mendjen
Të thashë se do të vij një ditë
Dhe ja erdha
Sërish i gjeta të mbyllura portat
Hapeni se nuk kam ku të shkoj

Afër njëqind vjet dikush troket
Në këto dyer e deriçka të mbyllura
Mbase nuk ka se kush t'i hap
Qenkan mbyllur nga brenda
Ka kohë që muret nuk marrin frymë
Prishtinë, 2 mars 2017

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

**Cikli i tretë
Llamburite atdheu i plagosur**

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

GJITHMONË E KËRKONIM FUNDIN

Nuk e gjetëm askund fillimin
Ndoshta nuk ka ekzistuar asnjëherë
Mbase në këtë udhë të mbrapshtë
Paska zënë fill
Përfundimi i një tregimi
I cili kurrë nuk ka ekzistuar

Si fëmijë të llastuar që ishim
Gjithmonë e kërkonim fundin
Sepse fillimin
E kishim shumë afër
Sa që ja preknim gishtat
Ose si era ja krihnin flokët e gjata

Kur na tregonte gjyshja
Përralla të bezdisshme
Ndoshte ishte kjo një lojë
Që kaherë i shëmbëllente
Lojës mes dy zjarreve
Herë e preknim pa dashje fillimin
E herë fundin kur fundosej kova në pus

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Kur u lodhëm më shumë seç duhej
Me kërkimet e kota
Iu kthjem pantomimës
Dhe tërë kohën
Luanim me gishtat e thyera të erës
Luanim si me lëkurën e regjur të dashit
Për ta prekur fundin e një fillimi

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

NGJANIN KALLAMEVE TË DJEGURA

Hapat e lodhur dhe flutura
Pushojnë mbi një degë qershie
Druri misterioz
I ndez qirinjtë e ndërgjegjes
Te shëlgjishtet ciganët po i kallin këmishët

Kur erdhën të huajt si të çmendurit
M'i kallën flamujt
Shtizat mbetën vetëm si purtek
Ngjanin kallameve të djegura
Nga zjarri filluan të lindin zogjtë e hirit

Kodra e Diellit shikonte në heshtje
Shikonte ngarendjen e yjeve endacakë
Kah vraponin nëpër shpirtrat
E përsosur të mjegullave
Një qen i egër u lehte yjeve

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

KURSE PËRDHECI SHIKONTE ME
NOSTALGJI

Shpeshherë në murin e gjatë
Të oborrit
E shikoj parmendën e lodhur
Dhe ndjej se si mediton
Tek lëronte arën që e mbanim me qesim

E shikoja me admirim
Edhe ajo nuk i ndante shikimet
Nga sytë e mi të përlotur
Më shikonte dhe ofshante
Për të vetmen arsye se s'dinte të qaj

Dikur im atë për bukën e gojës
Për të huaj e lëronte për gjysmë arën e vet
Dhe bisedonte me ofshamat e plorit
Kurse përdheci shikonte me nostalgji
Rrapin afër sinorit ku pushonin kuajt

Kështu një parmendë në mur
Dhe poeti
Kohë pas kohe bisedonin për të kaluarën
Për një histori të trishtuar
Të cilën vetëm shqiptari mund ta duronte

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

S'KISHIM KU TA FUSNIM KOKËN

Shikonim njëri-tjetrin
Thua se ishim të huaj
Nga gishtat tona pikonin ullinjtë
Kurse sytë e lodhur
Lëshonin filiza pjergullash të shartuara

Nëpër fushat tona të djerra
Kishin mbetur shumë pak lisa
Nuk kishim hije
Ku t'i mrizonim delet
Për ta lëpirë gurin e kripës

Edhe ne ishim të uritur
Ato pak korre që i mbanim në trastë
I fshihnim si letrat e dashurisë
Se e dinim fare mirë që vëllezërit
Nuk kishin ngrënë gjithë ditën bukë

Askush nuk na beson
Por më shumë na lodhte zabullima
S'kishim ku ta fusim kokën
Dhe me një durim stoik shikonim diellin
Dhe lutnim hyjin të perëndojë sa më parë

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

ME HAPJEN E KËTYRE VARREVE

Netëve të vona
Të vdekurit këtu i hapin varret
I mbushin kofinët me eshtra
Të fosilizuar
Nga mistika e kohës
Nxjerrin historinë e pashkruar
Dhe i shënojnë sinorët e harruar të atdheut

Me qindra libra të vjetra
Para biblike
Mbinë nga thellësia e tokës
Dhe dalin në shesh
Hieroglifët e një lashtësie të fshehur
Hapen edhe varret më të vjetra
Shpaloset si drita një histori e re

Deri dje ishim pa nam e nishan
Jetonim me emrin tonë përçmues
Farë e pambjellë diku askund
Kurse sot
Me hapjen e këtyre varreve
Po hapen horizonte të reja për njerëzimin
Dhe fatin e atdheut tim

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

E HERË HUMBNIM NË XHEPAT TONA

Më kujtohet kur si shamitë e zeza
Valëvitnin iluzionet
Ne herë kishim emër e herë
Nuk dinim se kush jemi
Barbarët na e mbiemërzuan mbiemrin

Fqinjët e mi më të afërm
Njerëz të fisit tim
Në prapashtesat e mbiemrave
Kishin nga një mbiemërzim të çoroditur
Me ovski dhe me viç

Herë dinim se kush jemi
E herë humbnim nëpër xhepat tona
Na i përvetësuan edhe kishat
Për të mos harruar Zotin
Domosdo e pranuan gjuhën e huaj

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

JU NJOH MIRË E DI SOJIN E JUAJ

Kaherë mësova se ju nuk dini
Kur fillon mëngjesi
Dhe kur përfundon mbrëmja e juaj
Ju kam parë se si deheshit e bëheshit tapë
Mbi varrin tim të vithisur

Unë di se ju as vet nuk dini
Se cilit fis i përkitni
Gjithë ditën e lume nuk i ndalni të lehurat
Kurse mbrëmjeve të vona
Në mendjet e juaja të sëmura hapni varre

Po ju them mos pushoni së hapuri
Por mos harroni
Të hapni edhe një varr për vetveten e juaj
Sepse ata që hapin ditën në mbrëmje
Fundosen në trishtimin e vetë

Ju njoh mirë e di sojin e juaj
Që s'keni varr për kërthinjtë
Kur zbret sterra e plumbtë
Nëpër mezhde të vjedhura i përgjakni thonjtë
Duke hapur varre për të vegjlit e juaj

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

NUK KA LAMTUMIRË NGA KJO TOKË
GRATÇORE

Nuk do t'i them askujt lamtumirë
Përse ta përdori këtë fjalë
Kur askund nuk shkoj
Ju shkoni ku të doni
Mund të ikni edhe në drejt të mallkuar
Por unë do qëndroj këtu si rripi krenar

Thellë i kam lëshuar rrënjët
Me mija shekuj
Ndoshta edhe më shumë
Pi ujë të kristaltë nën rrënjët e dëllinjës
Jam rritur dhe kam lëshuar shtat
U shëmbëllez rrapeve të atdheut tim

Po ju them mos u hamendni
Këtu në këtë tokë nuk ka lamtumirë
Po të kishit ditur se sa i dua këto gurore
Kurrë nuk kishit mendua se një ditë
Do ju them lamtumirë
Nuk ka lamtumirë nga kjo tokë gratçore
Prishtinë, 3 mars 2017

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

LLAMBURITE ATDHEU I PLAGOSUR

Si nga ndonjë hon i pafund
Atdheu im doli nga ëndrra
Në horizont pa njerëz
Që ecnin pa asnjë gjymtyrë
Ose më mirë me thënë zvarriteshin
Nëpër trishtimin e ditës

Buzë rrugëve të vdekura
Panë ngordhësira kuajsh
Dhe flamuj të përdhosur nëpër skuta
Mëmëdheu ecte mbi dhembjen e saj
Pamë nëpër ingranazhe sholla këpucësh
Dhe këmisha të përgjakura fëmijësh

Doli nga një ëndërr e plagosur dhe hyri
Në një zhgjëndërr të trishtuar
I pa njerëzit që kishin humbur vetëdijen
Si më të afërmit
I përqaфонin lisat e djegur deri në rrënjë
Frika në sytë e tyre i shëmbëllente ankthit

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Orë e çast honi fundosej në greminë
Mbi pellgun e katranosur
Deri në frymën e fundit
Pa asnjë shpresë për shpëtim
Llamburite atdheu i plagosur
Notonte si pulëbardhat e nakatosura

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

DO KRIJOJ NJË KOR HYJNOR

Atdheu im ti perëndi i pavdekshëm
Me mija vjet të mësynë barbarët
Por qëndrove si rrapi në shkëmb
U bëre ballë stuhive
Furtunave ua shkule forcën nga shpirti
Dhe sërish mbete i përjetshëm

Atdhe o tokë e gjyshërve krenar
Që botës ua mësuan artin e mbrojtjes
I palëkundur përballove çdo sulmues
Nuk di për të satën herë shkruaj për ty
Por dashuria që nuk përsëritet
Kurrë nuk mund të quhet dashuri

Gjithmonë do këndoj për ty
Do krijoj një kor hyjnor
Ku mund të këndojnë perëndit e Olimp
Edhe kjo nuk mjafton ti meriton më shumë
Moj tokë e ime krenare
Meriton që i tërë kombi të flijohet për ty

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

NA E VRANË PËLLUMBIN E SHTATË

Nuk është letra e parë
Që po të shkruaj nga ky baltak
Në llagëmin e dytë
Na e vranë pëllumbin e shtatë
S'kisha me kë ta dërgoj letrën e shkruar
Kot dënesnin shkronjat në xhepin tim

Të pata shkruar për hallet tona
Jo që nuk kishim bukë
Por kishim mbetur pa sholla këpucësh
Na mungonin edhe plumbat
Atdheu im
Na mungonte mataraja me ujë

Kurse letrat tona shtoheshin
Si problemet e përditshme
Andaj kurrë nuk morëm asnjë përgjigje
Ose s'donte dikush ta çaj kokën
Për vuajtjet tona nëpër llagëme

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Një ditë sajuam një pëllumb prej balte
Të cilit aq shumë i besuam
Se mund të t'i sjellë letrat e shkruara
Po ja që nuk patëm fat
Atë ditë një rrebesh plumbash
Reshi mbi pëllumbin e sajuar nga balta

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

E ZURI GJUMI I VDEKJES

Më duket se sonte kot po shkruaj letër
E dashura ime
Kot
Më trego të lutem
Si mund të sajoj prej ëndrre
Një pëllumb të bardhë që fluturon
Në dy drejtime
Pa humbur rrugën nëpër llagëme

Pranë meje mikun tim të fëmijërisë
E zuri gjumi i vdekjes
Një plumb bredharak
Iu ngulë mes dy syve të jeshilët
Dhe mbeti si një përmendore e ngrirë
Mbeti i shtangur
Me letrën e shkruar në dorë

E di që e dashura e tij
Gjithmonë me padurim
I prite letrat nga fushëbeteja
Sot kjo letër e ngrirë në duart e mikut
Qëndronte e shtrënguar si një përqaftim
Dhe s'kishte njeri
Që mund të ja shkulte nga dora

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

KY ABSURDITET I NGJANTE LUFTËS

Nëpër kalldrëmet e lagjes
I dëgjuam britmat e gurëve
Hingëllimat e kuajve s'kishin të ndalur
Herë këputeshin dizgjinët
E herë thyheshin yzengjitë

I dëgjuam zërat e ushtarëve
Të trokiturat e dyerve me hanxhar
Heshtja memece përbrenda portave
S'ndihet njeri i gjallë
Përpos të lehurave absurde

Edhe frika e jonë ishte e tillë
S'mund të krahasohej me asgjë
I shikonim sytë e saj në pasqyrë
Asgjë nuk dallonim tjetër
Përpos bebëzave të zmadhuara

Ky absurditet i ngjante luftës
Vdekja luftonte me jetën
Ashtu siç jeta me vdekjen
Jeta dhe vdekje në përmasa çnjerëzore
Në një varr të hapur këndonin në duet

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

NË FUND TË VITIT E DIELA E FUNDIT

Në fund të vitit
E diela e fundit zbret hijerënd
Nga kambana
Mbase zbresin edhe engjëjt
Nëpër rrugë dëgjohen çizmet e zeza
Dhe hingëllimat e tërbuara

Në trastat e kuajve
Nuk ka mbetur asnjë kokërr thekre
Për t'i mashtruar hingëllimat
Dikujt iu kujtua t'i mbushi me rërë
Por kuajt nuk u ngjajnë njerëzve
S'mashtrohen dot aq lehtë

E diela e fundit
Për pastrimin e mëkateve
Por aq e pistë është lufta
Sa që as me vdekjen e saj
Nuk mund ta pastroj asnjë mëkat
Në fund të vitit e diela e fundit
Prishtinë, 4 mars 2017

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Adem Zaplluzha u lind më 1 shkurt 1943 në Prizren. Shkollën fillore dhe të mesme i kreu në vendlindje, ndërsa Akademinë Pedagogjike në Prishtinë. Disa kohë punoi si mësues nëpër fshatrat Studençan të Therandës (ish Suharekës) dhe Hoça e Qytetit, afër Prizrenit. Ndërkohë punësohet si përkthyes në Korporatën Energjetike të Kosovës. Me shkrime filloi të merret, kryesisht me poezi, që nga moshja e fëmijërisë. Rrugën letrare e nisi me vjershën e parë për fëmijë, të cilën e botoi në revistën “Pionieri” më 1957. Si i punësuar në Korporatën Energjetike të Kosovës, bashkë me shokët e punës dhe të pendës, themeloi grupin letrar “Lulëkuqet e Kosovës”. Në kuadër të punës së këtij grupi letrar, qe botuar përmbledhja “Ngjyra e kohës”, në të cilën u përfshi një numër i konsideruar i poezive të tij. Krahas krijimeve të publikuara në revistat për fëmijë, botoi edhe një serë shkrimesh nëpër gazetatat e kohës, që dilnin në Prishtinë dhe Shkup. Është anëtar i Lidhjes së shkrimtarëve të Kosovës, prezent në disa antologji dhe në librin Kosova letrare të

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

poeteshës Monica Muresha. Është prezantuar
në Leksikonin e Shkrimtarëve Shqiptarë

1501-1990, nga Hasan Hasani, në
Leksikonin Shkrimtarët Shqiptarë për fëmijë
1872 – 1995, nga Odhise K. Grillo, si dhe në

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

librin Portrete Shkrimtarësh nga Demir Behluli, Prishtinë, 2002. Në maj të vitit 2013 Klubi i Artistëve dhe i shkrimtarëve të Durrësit ia ndau çmimin e karrierës për kontributin e dhënë në letrat shqipe.

Jeton dhe krijon në Prishtinë.

BOTIME TË AUTORIT

1. “Puthje”, poezi, “Rilindja”, Prishtinë, 1974.
2. “Ecjet e viteve të mëdha”, poezi, “Jeta e Re”, Prishtinë 1995.
3. “Çamarrokët e Thepores”, poezi për fëmijë, “Shkëndija”, Prishtinë 1996.
4. “Muret”, poezi, “Jeta e Re”, Prishtinë, 1997
5. “Morfologjia e dhembjes”, poezi, “Faik Konica”, Prishtinë, 2000
6. “Ai vjen nesër”, poezi, Qendra e Kulturës, Klubi letrar “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2007
7. “Letër nga mërgimi”, poezi, Klubi letrar “Fahri Fazliu” Kastriot, 2007
8. “Letër nga mërgimi 2 “ poezi, “Qendra e

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Kulturës”, Klubi letrar , “Fahri Fazliu”,
Kastriot 2007

9. “Udhëdarja”, poezi, “Qendra e Kulturës”,
Klubi letrar , “Fahri Fazliu”, Kastriot , 2008

10. “Thirrje e gjakut”, poezi, “Qendra e
Kulturës”, Klubi letrar, “Fahri
Fazliu” Kastriot 2008

11. “Asgjë sikur molla”, poezi, “Qendra e
Kulturës”, Klubi letrar “Fahri Fazliu”,
Kastriot, 2009.

12. “Vesa në lotin tim”, poezi, “Qendra e
Kulturës”, Klubi letrar “Fahri Fazliu”, 2009,

13. “Puthja e gozhduar”, poezi, “Qendra e
Kulturës”, Klubi letrar, “Fahri Fazliu”,
Kastriot , 2009.

14. “Kashelasha në vargje”, poezi për
fëmijë,” Qendra e kulturës, Kastriot, 2009.

15. “Pema e bekuar”, E përkthyer, Rumani,
2010.

16. “Bajraktarët e vatanit”, poezi satirike,
Klubi letrar, ”Fahri Fazliu” Kastriot , 2010.

17. “Hijet e ndryshkura”, poezi,”Qendra e
kulturës”, Kastriot, 2010.

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

18. "Stuhi në Kutulishte", poezi, "Qendra e kulturës", Kastriot, 2010.
19. "Posa ikte nata", poezi, "Qendra e kulturës", Kastriot, 2010.
20. "Loja e myshqeve", poezi, "Qendra e kulturës", Kastriot, 2010.
21. "Lumëbardhi dhe gjëma", poezi, "Qendra e kulturës", Kastriot, 2010
22. "Metafora e heshtjes", poezi, "Qendra e kulturës", Kastriot, 2010
23. "Hyji në Prekaz", poezi, "Qendra e Kulturës", Kastriot, 2010.
24. "Sinorët e hinores", poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot 2010.
25. "Don Kishoti dhe Rosinanti", poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2010
26. "Zjarri i dashurisë", poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2010
27. "Kur likenet vallëzojnë", poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2010
28. "Ditari në vargje", poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2010
29. "Tingujt që nuk përfundojnë", poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2010.
30. "Shtegu i mallit", poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2010

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

31. ”Korniza e thyer”, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2010
32. “Zgjimi i gjëmës”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2010
- 33.“Vallja mistike”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2010

34. ”Merre kodin”, Poezi për fëmijë, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2011
- 35.“Letër atdheut” poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2011
36. “Tejdukshmëria e shiut”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2011
37. “ Përtej teje”, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2011
38. “Sa afër e sa larg”, poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2011
39. “Vallja e zanoreve”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2011
40. “Ikja e eshtrave”, Poezi për të rritur, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2011

- 41.”Kalorësit e mjegullave”, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2012
42. “Hingëllimat e shiut”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

43. “Kur pemët i ndërrojnë këmishët”. Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
44. “Mirëmëngjesi Imzot”, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2012
45. “Kafshimi i mikut”, Poezi satirike, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
46. “Atje tej maleve”, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve , Kastriot, 2012
47. “Heshtja që del në shesh,” Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
48. “Portat e shpresës”, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2012
49. “Në dhomën time gjysmë të errët”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
50. “Kinse Lojë Shahu”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
51. “ Për çdo dekadë nga një baladë “, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
52. “Fusha e mëllenjave”, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2012
53. “E kujt është kjo vetmi”, Poezi, Shoqate e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
54. “Mos pyet për adresën e lumit”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
55. “ Stoli në parkun vjetër” Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

56. “Urori i stralltë”, poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2012
57. “Po të mos ishte fjala”, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2012
58. “Thyerja e urave”, poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2012
59. “ Trokëllimat në gjumin e dallgëve”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
60. “ Në flokët e dëborës”, poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2012
61. “Një grusht nostalgji”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
62. “ Kur filluan të flasin njerëzit”, poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2012
63. “Kur stinët kapërcejnë fshehurazi”, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
64. “ Lisi në rrënjët e veta” , Poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot 2012
65. “Eca ecëm dhe do ecim”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
66. “Fëmijët e erës”, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot 2012
67. “ Çast në fund të stinës”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

68. “Si të flas me drurët”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
- 69, “ Më pëlqejnë mendimet e tua”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot , 2012
70. ”Andej dhe këndej kohës”, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot , 2012
71. “Zëri i heshtjes”, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
72. “Kush i lexoi letrat prej erës”, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
73. “ Fluturimi i korbave në netët pa hënë”, prozë poetike, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2012
74. “Koha e ime dhe koha e jote”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot , 2012
- 75.” Diku te një baladë”, Poezi, Shoqate e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
76. “ Sonte çdo gjë po i përngjan lotëve”,Poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot, 2012
- 77 “ Ky def prej hëne”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2012
- 78.“Pyesni zogjtë në ikje ”,Poezi , Shtëpia botuese “Fahri Fazliu”, Kastriot 2013
- 79 “ Fërfërimë gjethesh”, Poezi, Shtëpia botuese “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2013

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

80. “Refrene yjesh”, Poezi, Shtëpia botuese “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2013
81. “Te delta e mjellmave”, Poezi, Shtëpia botuese “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2013
- 82.“Rinjohja”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2013
- 83.“Diku në fund të një fillimi”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2013
- 84.“Mëkati i hijes”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2013
- 85.“Një zog prej uji”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2013
- 86.”Asnjë fjalë nuk frymon”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014.
- 87.”Daullet e një nate”, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014
- 88.”Sytë e gurtë të erës”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014
- 89.”Kur dehen perënditë”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014
90. “Fjetëm njëqind shekuj” Prozë poetike, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014.

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

- 91.”Krakëllimat e natës”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014
92. “Ndjekësit e enigmave”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014
93. “Atdheu i paçmuar”Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014
- 94.”Psalm i harruar ”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”Kastriot 2014
- 95,”Për kë po bie moj kamberë”, Poezi Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014
96. “Mbi flokët e ullukëve”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu” Kastriot 2014
97. “Menatë vijnë lejlekë”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu” Kastriot 2014
98. “Loti i gotës së dehur” , Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu” Kastriot 2014
99. “Stina asnjansë”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu” Kastriot 2014
100. “Dëneste bashkë me erën” Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve “Fahri Fazliu” Kastriot 2014
101. “Druri i pikëlluar”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014
102. “Një grusht dashuri”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

103. “Lëreni zërin tim”, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014
104. “Shi në qytetin tim”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014
105. “Si trenat e verbër ”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014
106. “Zjarri i malli tim ”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014
107. “Kur teshtin era”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014
108. “Mbi shpirtin e erës pagane”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014
109. “Nëpër gjymtyrët e mjegullave”, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2014
- 110.”Ajo nuk erdhi sonte” Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2015
- 111.“Një hënë e zhveshur”,Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2015
112. “Nëpër plasaritjet e mureve”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2015
- 113.“Mes telave gjembor ”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND” ,Prishtinë, 2015
114. “Të vizatosh një zog në mur”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2015
- 115.” Nuk flenë as kuajt e dehur” Poezi,

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

- Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2015
116. “Fluturojnë zogjtë e verbër ” Poezi,
Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2015
117. “Një shi prej bryme” , Poezi,
Shtëpia Botuese “TREND” , Prishtinë, 2015
118. “Në prehrin e pemëve” Poezi,
Shtëpia Botuese “TREND” , Prishtinë, 2015
119. “Zëri i largët i shiut ”, Poezi
Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2015
120. “Yjet e ngrira të kujtesës ” , Poezi,
Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2015
121. “ Thirrmat e hijeve”, Poezi, Shtëpia
Botuese”TREND”, Prishtinë, 2015
122. “Dritaret e verbëta ”, Poezi, Shtëpia
Botuese”TREND”, Prishtinë, 2015
123 . “Përtej portave të mbyllura” , Poezi,
Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2015
124. “Malli i etjes” Poezi, Shtëpia Botuese
“TREND”, Prishtinë, 2016
125. “Kur qajnë pemët ”, Poezi,
Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2016
126. “Të dielave në qytetin tim ”, Poezi,
Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2016
127. “ Nëpër brigjet e kujtesës” Poezi,
Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2016
128. “Rrugës qante një stërqok”, Poezi,
Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2016

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

129. “Kali im prej bore” , Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2016
130. “Përballë hijes së mollës ”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND “, Prishtinë, 2016
131. “Jehu i zërave”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2016
132. “Në kujtesën e pemëve ”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND “, Prishtinë, 2016
- 133.“Më mirë një gjysmë ëndrrë ”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND “, Prishtinë, 2016
- 134.“Një dry prej dylli ” Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2016.
- 135.“ Në anën tjetër të mendjes”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2016
- 136.“Sa shumë ethe pat dimri sivjet”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2016
137. “Enigmat e kashelashave ”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2016
138. “Nuk i them uinë dot kësaj liri” , Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2016
139. “Fluturat prej letre ”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2016
140. “Fluturimi i gjinkallës”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2016
- 141.“Kumritë prej deltine”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë. 2016

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

- 142.“Më pritni te baladat e gurit”, poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2017.
- 143.“Trenat këtu gjithmonë vonohen”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë. 2017
- 144.“Lulëzojnë gjethet e ullinjve”, poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë, 2017
- 145.“Teatri antik i kujtesës”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë. 2017
- 146.“Portreti i lirisë”, poezi, Shtëpia Botuese TREND”, Prishtinë, 2017
- 147.“Një stinë delikate”, poezi, Shtëpia Botuese TREND”, Prishtinë, 2017
- 148.“Te ullishtat e vjetra ”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë. 2017
- 149.“Ishim të lumtur si gjinkallat”, poezi, Shtëpia Botuese TREND”, Prishtinë, 2017
- 150.“Pikëllimet e rrënjëve”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë. 2017
- 151.“Telat e shirave ” poezi, Shtëpia Botuese TREND”, Prishtinë, 2017
- 152.“Një stuhi prej bryme”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë. 2018
- 153.“Sonte s’ka dashuri ” poezi, Shtëpia Botuese TREND”, Prishtinë, 2018
- 154.“i shëmbëllente pluhurit kozmik”, Poezi, Shtëpia Botuese “TREND”, Prishtinë. 2018

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

155.“Llamburite atdheu i plagosur” poezi,
Shtëpia Botuese TREND”, Prishtinë, 2018

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Përmbajtja:

Cikli i parë

Sa herë që na errësohej mendja

Atdheu

Prolog

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

21.

22.

Epilog

Cikli i dytë

Si një arkivol i thyer

Shikoni sytë e mi të shterur
Do marrin pak shpirt zambaku
Një korb i bardhë si sogjetar e vdekjes
Ose të qaj mbi varrin tim
Vinte një ushtri më e zezë se tjetra
Si një arkivol i thyer
Asnjëherë më zambak të Prizrenit
Më kujtohet kur i pashë pemët
Të thashë dil nga lëkura ime
Kujdes kur të zë gjumi
Ja pra po e pres vjeshtën
Gdhiu me një buzëqeshje delikate
Asnjë deriçkë nuk mbeti e hapur
Diku mbi një kep të kujtesës
Nuk pipëtinte asnjë yll në qiell
Derisa të këndellem mendërisht
Zërat mbyten në thellësi detesh
Toka ime martire që kurrë s'pa dritë
2.
3.

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Flamujt e dhunuar dënesnin si çilimi
I përtyp kronikat e zeza të ditës
Me nga një kosh prej kashte
Plakat nuk mbollën lule
Po më vdesin tregimet
Dridhet si teli i kitarës
Ndodhi përmbysja e deteve
I ujis lulet e kaltra
Kudo kishin mbirë bajonetat
Ka kohë që muret nuk marrin frymë

Cikli i tretë

Llamburite atdheu i plagosur

Gjithmonë kërkonim fundin
Ngjanin kallameve të djegur
Kurse përdheci shikonte me nostalgji
S'kishim ku ta fusnim kokën
Me hapjen e këtyre varreve
E herë humbim në xhepat tona
Ju njoh mirë e di sojin e juaj
Nuk ka lamtumirë nga kjo tokë gratçore
Llamburite atdheu i plagosur
Do krijoj një kor hyjnor
Na e vranë pëllumbin e shtatë
E zuri gjumi i vdekjes
Ky absurditet i ngjante luftës

Llamburite atdheu i plagosur-Adem .Z.

Në fund të vitit e diela e fundit